

Judikatūras krājums

Lieta C-538/13

eVigilo Ltd
pret
Priešgaisrinēs apsargos ir gelbējimo departamentas
prie Vīdaus reikalū ministerijos

(Lietuvos Aukščiausiasis Teismas lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Publiskā iepirkuma līgumi — Direktīvas 89/665/EEK un 2004/18/EK — Vienlīdzīgas attieksmes un pārskatāmības principi — Izraudzītā pretendenta saikne ar līgumslēdzējas iestādes ekspertiem — Pienākums ņemt vērā šo saikni — Pienākums pierādīt eksperta neobjektivitāti — Šādas neobjektivitātes ietekmes uz novērtējuma galīgo rezultātu neesamība — Termiņi prasību celšanai — Līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas abstrakto kritēriju apstrīdēšana — Šo kritēriju skaidrošana pēc tam, kad paziņots izmeļošs līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas pamatojums — Kritērijs par piedāvājumu atbilstības tehniskajām specifikācijām līmeņa novērtēšanu

Kopsavilkums – Tiesas (piektā palāta) 2015. gada 12. marta spriedums

1. *Tiesību aktu tuvināšana — Būvdarbu, piegādes un pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras — Direktīvas 89/665 un 2004/18 — Publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršana — Vienlīdzīgas attieksmes princips attiecībā uz pretendentiem un pārskatāmības princips — Piemērojamība — Izraudzītā pretendenta saikne ar līgumslēdzējas iestādes ieceltajiem ekspertiem — Pietiekams apstākļi, lai konstatētu piedāvājumu novērtēšanas prettiesiskumu — Pierādīšanas pienākums*

(Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/18 2. pants, 44. panta 1. punkts un 53. panta 1. punkta a) apakšpunkts; Padomes Direktīvas 89/665, kas grozīta ar Direktīvu 2007/66, 1. panta 1. punkta trešā daļa)

2. *Tiesību aktu tuvināšana — Būvdarbu, piegādes un pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras — Direktīvas 89/665 un 2004/18 — Termiņi prasību celšanai — Prasība konstatēt uzaicinājuma iesniegt piedāvājumu nosacījumu prettiesiskumu — Termiņa sākums — Diena, kurā pietiekami informēts un samērā rūpīgs pretendents ir sapratis minētos nosacījumus, attiecīgajā gadījumā līdz lēmuma par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu paziņošanas*

(Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/18 2. pants, 44. panta 1. punkts un 53. panta 1. punkta a) apakšpunkts; Padomes Direktīvas 89/665, kas grozīta ar Direktīvu 2007/66, 1. panta 1. punkta trešā daļa)

3. *Tiesību aktu tuvināšana — Publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras attiecībā uz būvdarbiem, piegādēm un pakalpojumiem — Direktīva 2004/18 — Procesa gaita — Publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršana — Pretendentu novērtēšanas kritēriji — Iesniegto pieteikumu atbilstības publiskā iepirkuma dokumentos minētajām prasībām līmenis — Pieļaujamība*

(Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/18 2. pants un 53. panta 1. punkta a) apakšpunkts)

1. Direktīvas 89/665 par to normatīvo un administratīvo aktu koordinēšanu, kuri attiecas uz izskatīšanas procedūru piemērošanu, piešķirot piegādes un uzņēmuma līgumus valsts vajadzībām, kas grozīta ar Direktīvu 2007/66, 1. panta 1. punkta trešā daļa, kā arī Direktīvas 2004/18 par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru, 2. pants, 44. panta 1. punkta pirmā daļa un 53. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem principā nav pretrunā, ka pretendentu piedāvājumu novērtēšanas prettiesiskums tiek konstatēts, pamatojoties tikai uz vienīgo apstākli, ka izraudzītajam pretendentam ir bijusi būtiska saikne ar līgumslēdzēja iestādes ieceltajiem ekspertiem, kuri novērtēja pieteikumus. Līgumslēdzējai iestādei katrā ziņā ir jāpārbauda, vai pastāv iespējami interešu konflikti, un ir jāveic pasākumi, lai nepieļautu un atklātu interešu konfliktus, kā arī novērstu to sekas. Izskatot prasību atcelt lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu ekspertu neobjektivitātes dēļ, noraidītajam pretendentam nevar tikt prasīts, lai tas konkrēti pierādītu ekspertu rīcības neobjektivitāti. Principā valsts tiesībās ir jānosaka, vai un kādā mērā kompetentajām administratīvajām un tiesu iestādēm ir jāņem vērā apstākļi, vai ekspertu iespējamai neobjektivitātei ir vai nav bijusi ietekme uz lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu.

Faktiski, interešu konflikts ietver risku, ka līgumslēdzēja iestāde var rīkoties saskaņā ar attiecīgajam konkursam neatbilstošiem apsvērumiem un ka priekšroka kādam pretendentam var tikt dota tikai šī apstākļa dēļ. Šāds interešu konflikts tāpat var būt Direktīvas 2004/18 2. panta pārkāpums. Šajā ziņā apstākļi, ka līgumslēdzēja iestāde ir iecēlusi ekspertus, kas rīkojas, pamatojoties uz tās pilnvarojumu, lai novērtētu iesniegtos piedāvājumus, to neatbrīvo no atbildības ievērot Savienības tiesību prasības. Eksperta neobjektivitātes konstatēšana it īpaši prasa faktu un pierādījumu izvērtēšanu, kas ietilpst līgumslēdzēja iestādes un administratīvo vai tiesu iestāžu kompetencē.

Attiecībā uz noteikumiem par pierādījumiem šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2004/18 2. pantu līgumslēdzējām iestādēm pret visiem komersantiem ir jāizturas vienādi un nediskriminējoši un jārikojas pārredzami. No tā izriet, ka minētajām iestādēm publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas principu piemērošanā ir piešķirta aktīva loma.

Ja noraidītais pretendents iesniedz objektīvus pierādījumus, ar ko var apšaubīt līgumslēdzēja iestādes eksperta objektivitāti, šai līgumslēdzējai iestādei ir jāizvērtē visi attiecīgie apstākļi, kuru rezultātā ticis pieņemts lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, lai nepieļautu un atklātu interešu konfliktus, kā arī novērstu to sekas, tostarp vajadzības gadījumā pieprasot pusēm iesniegt noteiktu informāciju un pierādījumus.

(sal. ar 35.–37., 42., 44., 47. punktu un rezolutīvās daļas 1. punktu)

2. Direktīvas 89/665 par to normatīvo un administratīvo aktu koordinēšanu, kuri attiecas uz izskatīšanas procedūru piemērošanu, piešķirot piegādes un uzņēmuma līgumus valsts vajadzībām, kas grozīta ar Direktīvu 2007/66, 1. panta 1. punkta trešā daļa, kā arī Direktīvas 2004/18 par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru, 2. pants, 44. panta 1. punkts un 53. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tajos ir paredzēts, ka pietiekami informētam un samērā rūpīgam pretendentam, kurš uzaicinājuma iesniegt piedāvājumu nosacījumus ir varējis saprast tikai brīdī, kad līgumslēdzēja iestāde pēc piedāvājumu novērtēšanas bija iesniegusi izsmeļošu informāciju par sava

lēmuma pamatojumu, ir jābūt tiesībām celt prasību par uzaicinājuma iesniegt piedāvājumu likumību pēc tam, kad beidzies valsts tiesībās paredzētais termiņš. Šādas tiesības celt prasību var pastāvēt līdz brīdim, kad beidzas prasības, kas attiecas uz lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, celšanai noteiktais termiņš.

(sal. ar 58. punktu un rezolutīvās daļas 1. punktu)

3. Direktīvas 2004/18 par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru, 2. pants un 53. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie ļauj līgumslēdzējai iestādei kā novērtēšanas kritēriju, ko piemēro pretendentu iesniegtajiem piedāvājumiem publiskā iepirkuma procedūrā, izmantot šo pieteikumu atbilstības publiskā iepirkuma dokumentos minētajām prasībām līmeni.

Faktiski minētajā 53. pantā norādīto piedāvājumu novērtēšanas kritēriju uzskaitījums nav izsmeļošs, līdz ar to līgumslēdzējai iestādei ir iespēja noteikt citus līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritērijus, ciktāl tie ir saistīti ar līguma priekšmetu un atbilst Direktīvas 2004/18 2. pantā noteiktajiem principiem.

(sal. ar 60. – 62., 65. punktu un rezolutīvās daļas 2. punktu)